

Downloaded via the EU tax law app / web

62019CJ0501

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. sausio 21 d. (*1)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Apmokestinimas – Pridėtinis vertės mokestis (PVM) – Direktyva 2006/112/EB – 2 straipsnio 1 dalies c punktas, 24 straipsnio 1 dalis ir 25 straipsnio a punktas – Apmokestinamieji sandoriai – Atlyginimas už muzikos kūrinių viešą paskelbimą – 28 straipsnis – Autorių teisių kolektyvinio administravimo organizacija – Šio atlyginimo rinkimas iš galutinio naudotojo jo vardu, tačiau autorių teisių turėtojui naudai“

Byloje C-501/19

d?l Înalta Curte de Casa?ie ?i Justi?ie (Aukštasis Kasacinis Teisingumo Teismas, Rumunija) 2019 m. vasario 22 d. sprendimu, kur? Teisingumo Teismas gavo 2019 m. birželio 28 d., pagal SESV 267 straipsn? pateikto prašymo priimti prejudicin? sprendim? byloje

UCMR – ADA Asocia?ia pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor

prieš

Asocia?ia culturala „Suflet de Român“, atstovaujama jos likvidator?s Pro Management Insolv IPURL,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kur? sudaro kolegijos pirminink? A. Prechal (praneš?ja), Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta, einanti tre?iosios kolegijos teis?jos pareigas, teis?jai N. Wahl, F. Biltgen ir L. S. Rossi,

generalinis advokatas J. Richard de la Tour,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelg?s ? rašytin? proceso dal?,

išnagrin?j?s pastabas, pateiktas:

–

UCMR – ADA Asocia?ia pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor, atstovaujamos A. Achim,

–

Rumunijos vyriausyb?s, atstovaujamos iš pradži? C.-R. Can??r, R. Ha?ieganu ir A. Rot?reanu, v?liau – E. Gane, A. Rot?reanu ir R. Ha?ieganu,

–

Lenkijos vyriausyb?s, atstovaujamos B. Majczyna,

–

Europos Komisijos, atstovaujamos L. Lozano Palacios ir A. Armenia,
susipažinęs su 2020 m. spalio 1 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

1

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006, p. 1), iš dalies pakeistos 2010 m. gruodžio 7 d. Tarybos direktyva 2010/88/ES (OL L 326, 2010, p. 1) (toliau – PVM direktyva), 24 straipsnio 1 dalies, 25 straipsnio a punkto ir 28 straipsnio išaiškinimo.

2

Šis prašymas pateiktas nagrinėjant UCMR – ADA Asociačia pentru Drepturi de Autor a Compozitoriilor (UCMR – ADA Autorių ir kompozitorių teisių asociacija, toliau – UCMR – ADA) ir šiuo metu likviduojamos Asociačia Culturală „Suflet de Română“ (kultūros asociacija „Rumuniška dvasia“, toliau – asociacija) ginčą dėl asociacijos mokytinų UCMR – ADA autorių atlyginimų už muzikos kūrinių viešą paskelbimą (jų viešą atlikimą per asociacijos suorganizuotą renginį) apmokestinimo pridėtinės vertės mokesčiu (PVM).

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3

PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„PVM objektas yra šie sandoriai:

<...>

c)

paslaugų teikimas už atlygą valstybės narės teritorijoje, kai paslaugas teikia apmokestinamasis asmuo, veikdamas kaip toks;

<...>“

4

Šios direktyvos 24 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Paslaugų teikimas“ – sandoris, kuris nėra prekės tiekimas.“

5

Šios direktyvos 25 straipsnyje nustatyta:

„Paslaugų teikimu gali būti inter alia šie sandoriai:

a)

nematerialiojo turto, kurio nuosavybės teisė patvirtinta arba nepatvirtinta dokumentu, perleidimas.

<...>

6

Tos pačios direktyvos 28 straipsnyje nustatyta:

„Kai apmokestinamasis asmuo, veikdamas savo paties vardu, bet kito asmens naudai, dalyvauja teikiant paslaugas, laikoma, kad tas paslaugas jis gavo ir suteikė pats.“

Rumunijos teisė

Mokesčių kodeksas

7

Pagrindiniuose byloje taikytinos redakcijos 2003 m. gruodžio 22 d. legea Nr. 571/2003 privind Codul fiscal (įstatymas Nr. 571/2003, kuriuo patvirtinamas Mokesčių kodeksas; M. Of., I dalis, Nr. 927/23; 2003 m. gruodis; toliau – Mokesčių kodeksas) 126 straipsnyje „Apmokestinamieji sandoriai“ numatyta:

„1. Rumunijoje PVM objektas yra sandoriai, kurie atitinka visas toliau išdėstytas sąlygas:

a)

sandoriai, kurie pagal 128–130 straipsnius yra PVM apmokestinamų prekių tiekimas arba paslaugų teikimas už atlygą arba tam prilygsta.“

8

Mokesčių kodekso 129 straipsnyje „Paslaugų teikimas“ numatyta:

„1. Paslaugų teikimu laikomas bet koks sandoris, kuris nėra prekių tiekimas, kaip apibrėžta 128 straipsnyje.

2. Kai apmokestinamasis asmuo, veikdamas savo paties vardu, bet kito asmens naudai, dalyvauja teikiant paslaugas, laikoma, kad tas paslaugas jis gavo ir suteikė pats.

3. Paslaugų teikimas apima šiuos sandorius:

<...>

b)

nematerialiojo turto, kurio nuosavybės teisė patvirtinta arba nepatvirtinta dokumentu, perleidimas, be kita ko, autorių teisių, patentų, licencijų, prekių ženklų ir panašių teisių perdavimas ir (arba) perleidimas;

<...>

e)

tarpininkavimo paslaugas, kurias teikia kitas asmuo vardu ar jį naudai veikiantys asmenys, kai jie dalyvauja tiekiant prekes ar teikiant paslaugas.

<...>

Autorių teisių įstatymas

9

Pagrindiniame byloje taikytinos redakcijos 1996 m. kovo 14 d. įstatymo Nr. 8/1996 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių; M. Of., I dalis, Nr. 60/26, 1996 m. kovas; toliau – Autorių teisių įstatymas) 13 straipsnis suformuluotas taip:

„Naudojant kūrinių, atsiranda konkrečių ir išimtinų autoriaus turtinių teisių, kuriomis remdamasis jis gali leisti arba uždrausti:

<...>

f)

tiesiogiai ar netiesiogiai viešai paskelbti kūrinių bet kuriomis priemonėmis, įskaitant prieigos prie kūrinių suteikimą, kai kūrinyje tampa prieinamas individualiai pasirinktoje vietoje ar laiku;

<...>

10

Šio įstatymo III antraštinis dalis vadinasi „Autorių teisių ir gretutinių teisių administravimas ir gynimas“. Jos I skyriuje dėl „<...> [turtinių autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo“ yra trys skirsniai. I skirsnyje „Bendrosios nuostatos“ yra 123–1234 straipsniai.

11

Minimo įstatymo 123 straipsnyje nurodyta:

„1. Autorių teisių ir gretutinių teisių turėtojais šiame įstatyme tvirtintas savo teises gali gyvendinti patys asmeniškai arba pagal įgaliojimą per kolektyvinio administravimo organizacijas; turi būti laikomasi šiame įstatyme nustatytose sąlygose.“

<...>

3. Autorių teisių ar gretutinių teisių turėtojais negali perleisti šiame įstatyme tvirtintų turtinių teisių kolektyvinio administravimo organizacijoms.“

12

To paties įstatymo 1231 straipsnyje nustatyta:

„1. Kolektyvinis administravimas privalomas gyvendinant šias teises:

<...>

e)

teis? viešai skelbti muzikos k?rinius <...>

<...>

2. 1 dalyje numatytose teisi? srityse kolektyvinio administravimo organizacijos atstovauja ir tiems teisi? tur?tojams, kurie joms nesuteikt? ?galiojim?.

13

Autori? teisi? ?statymo II skirsnyje „Autori? teisi? ir gretutini? teisi? kolektyvinio administravimo organizacijos“ esan?io 125 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„[Kolektyvinio administravimo] organizacijas tiesiogiai steigia autori? teisi? ar gretutini? teisi? tur?tojai, fiziniai ar juridiniai asmenys; jos veikia laikydamosi joms suteikt? ?galiojim? rib? ir vadovaudamosi ?statyme nustatyta tvarka priimtais nuostatais.“

14

Šio ?statymo 1291 straipsnis suformuluotas taip:

„Kai kolektyvinis administravimas yra privalomas, jeigu [autori? teisi? tur?tojas] nepriklauso jokiai organizacijai, kompetencij? turi sektoriaus ?staiga, kurios nari? skai?ius yra didžiausias. Teisi? tur?tojai, kurie n?ra atstovaujami, gali reikalauti sum?, kurios jiems turi b?ti sumok?tos per trejus metus nuo pranešimo dienos. Pasibaigus šiam terminui nepaskirstytos arba nereikalaujamos sumos naudojamos pagal visuotinio susirinkimo sprendim?, išskyrus administravimo išlaidas.“

15

Min?to ?statymo III antraštin?s dalies I skyriaus III skirsnyje „Kolektyvinio administravimo organizacij? veikla“ yra 130–135 straipsniai.

16

To paties ?statymo 130 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Kolektyvinio administravimo organizacijos privalo:

a)

prieš prad?damas naudotis saugomu repertuaru, už atlyg? kaip rašytin? neišimtin? licencij? išduoti neišimtinis leidimus atitinkam? prašym? pateikusiems naudotojams;

b)

sukurti savo veiklos sri?i?, ?skaitant atitinkamas turtines teises, metodikas, kurias turi suderinti su naudotojais, susijusias su sumok?jimu už min?tas teises tais atvejais, kai d?l k?rinio naudojimo b?do ne?manoma gauti individualaus teisi? tur?tojo leidimo;

<...>

e)

rinkti naudotojų mokėtinas sumas ir jas paskirstyti teisių turėtojams <...>;

<...>“

17

Autorių teisių įstatymo 1311 straipsnio 1 dalyje, kuria papildomos 130 straipsnio 1 dalies b punkto nuostatos, nurodyta:

„Kolektyvinio administravimo organizacijos suderina metodiką su [tam tikromis asociacijomis ir naudotojų organizacijomis], atsižvelgdamos į šiuos pagrindinius kriterijus:

a)

teisių turėtojų, kurie yra arba nėra nariai, kategorijų ir sritų, kurioje vykdomos derybos;

<...>

d)

kolektyvinio administravimo organizacijos valdomo repertuaro naudojimo procentinę dalį;

<...>

f)

pajamas, kurias naudotojai gauna iš veiklos, kurią vykdant naudojamasi repertuaru, kuris yra derybų objektas.

<...>“

18

Šio įstatymo 134 straipsnyje nustatyta:

„1. Teisių turėtojų turtinės teisės negali būti apribotos įgaliojime numatytu kolektyviniu administravimu.

2. Kolektyvinis administravimas vykdomas laikantis šių taisyklių:

a)

sprendimus dėl naudotojų mokėtinų autorių atlyginimų ir kitų sumų surinkimo ir jų paskirstymo teisių turėtojams metodų ir taisyklių, taip pat dėl kitų svarbiausių kolektyvinio administravimo aspektų, laikydamiesi nuostatų, turi priimti nariai per visuotinį susirinkimą;

b)

teisių turėtojų, kurie yra kolektyvinio administravimo organizacijos nariai, mokamas komisinis mokestis jos veiklos išlaidoms padengti <...> kartu su kolektyvinio administravimo organizacijai mokamu komisiniu mokesčiu, kurio vienintelį gavėja ji yra, <...> negali viršyti 15% visų per metus gautų sumų;

c)

jeigu nėra aiškaus visuotinio susirinkimo sprendimo, kolektyvinio administravimo organizacijos gautos sumas bendrais tikslais galima naudoti tik faktinems išlaidoms, susijusioms su mokytinų sumų surinkimu ir jų paskirstymu nariams, padengti; visuotinis susirinkimas gali nuspręsti, kad ne daugiau kaip 15% gautų sumų galima panaudoti bendrais tikslais ir tik jos veiklos srityje;

d)

kolektyvinio administravimo organizacijos gautos sumos ne vėliau kaip per 6 mėn. nuo jų gavimo paskirstomos teisių turėtojams proporcingai pagal kiekvieno jų repertuaro naudojimą; teisių turėtojai per 30 dienų nuo gavimo gali reikalauti išmokėti nominalias gautas sumas arba sumas, kurioms paskirstyti nereikia pateikti specialių dokumentų;

e)

teisių turėtojų mokytinas komisinis mokestis atskaitomas iš kiekvienam jų mokytinų sumų, apskaičiuavus individualių dalių;

<...>

3. Kolektyvinio administravimo organizacijoms mokami autorių atlyginimai nėra jų pajamos ir negali būti joms prilyginti.

4. Pagal šio statymo kolektyvinio administravimo organizacijoms, kai jos vykdo savo galiojimus, negali būti perduotos ar perleistos autorių teisės arba gretutinės teisės ar naudojimas šiomis teisėmis.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

19

UCMR – ADA yra turtinių autorių teisių muzikos kūrinius kolektyvinio administravimo organizacija, kuri Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (Rumunijos autorių teisių tarnyba) paskyrė vienintele autoriams mokytinų autorių atlyginimų už tų kūrinių viešą paskelbimą koncertuose, spektakliuose ar meno renginiuose rinkėja Rumunijoje.

20

2012 m. lapkričio 16 d. asociacija surengė renginį, per kurį buvo atliekami muzikos kūrinių žinovams. Tam ji iš UCMR – ADA buvo gavusi neišimtinę licenciją ir už šio kūrinių viešą paskelbimą turėjo sumokėti autorių atlyginimą.

21

Asociacijai sumokėjus tik dalį UCMR – ADA reikalaujamų autorių atlyginimų, ji buvo priversta kreiptis į teismą. Nors pirmosios instancijos teismas ir apeliacinės instancijos teismas nusprendė, kad visų prašomų sumokėti autorių atlyginimų sumą turi mokėti asociacija, pastarasis teismas nusprendė, kad UCMR – ADA atliktas autorių atlyginimų rinkimo sandoris neapmokestinamas PVM, ir sumažino asociacijai nustatytą šio mokesčio sumą.

22

Kasaciniame skunde, pateiktame Înalta Curte de Casa și Justiție (Aukštasis Kasacinis ir Teisingumo Teismas, Rumunija), UCMR – ADA teigia, kad apeliacinis teismas pažeidė Mokesčių kodeksą ir PVM neutralumo principą, nes jo sprendimu UCMR – ADA, o ne asociacijai tenka PVM

našta, nors ji nėra galutinai aptariama kūrinių naudotoja.

23

Kadangi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonė dėl PVM direktyvos aiškinimo, jam kyla klausimas, ar sandoris, kuriuo muzikos kūrinių autorių teisė turėtojai leidžia šiuos kūrinius naudoti renginių organizatoriams, gali būti laikomas „paslaugų teikimu už atlygą“, kaip tai suprantama pagal šią direktyvą. Šiuo klausimu, nors jis suvokia, kad pagrindinėje byloje kalbama apie skirtingas turtines teises ir skirtingas savininkų kategorijas, palyginti su tomis, kurios nagrinėjamos byloje, kurioje priimtas 2017 m. sausio 18 d. Sprendimas SAWP (C-37/16, EU:C:2017:22), jam kyla klausimas, ar Teisingumo Teismo motyvai tame sprendime gali būti mutatis mutandis taikytini šioje byloje.

24

Jeigu šis sandoris turi būti laikomas paslaugų teikimu už atlygą, remiantis 2011 m. liepos 14 d. Sprendimu Henfling ir kt. (C-464/10, EU:C:2011:489) prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar gaudama iš naudotojų autorių atlyginimus kolektyvinio administravimo organizacija veikia kaip apmokestinamasis asmuo, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 28 straipsnį. Prireikus jis nori sužinoti, kokią pasekmę kyla ir šiai kolektyvinio administravimo organizacijai, ir autorių teisė turėtojams, kiek tai susiję su pareiga išrašyti sąskaitas fakturas su PVM.

25

Šiomis aplinkybėmis Înalta Curte de Casa și Justiție (Aukščiausiasis Kasacinis ir Teisingumo Teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1.

Ar teisė turėti muzikos kūrinius turėtojai teikia paslaugas, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 24 straipsnio 1 dalį ir 25 straipsnio a punktą, renginių organizatoriams, iš kurių kolektyvinio administravimo organizacijos savo vardu šią teisė turėtojų naudai renka autorių atlyginimus už muzikos kūrinių viešą paskelbimą pagal leidimų (neišimtinę licenciją)?

2.

Jeigu atsakymas į pirmąjį klausimą būtų teigiamas, ar tuo atveju, kai kolektyvinio administravimo organizacijos iš renginių organizatorių renka autorių atlyginimus už teisė viešai skelbti muzikos kūrinius, jos veikia kaip apmokestinamieji asmenys, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 28 straipsnį, ir privalo išrašyti PVM sąskaitas fakturas atitinkamiems renginių organizatoriams? Ar tuomet, kai autorių atlyginimai paskirstomi autoriams ir kitiems muzikos kūrinių autorių teisė turėtojams, jie savo ruožtu turi išrašyti PVM sąskaitas fakturas atitinkamai kolektyvinio administravimo organizacijai?“

Procesas Teisingumo Teisme

26

Teismo posėdis, kurio data buvo numatyta 2020 m. gegužės 27 d., dėl sveikatos krizės buvo atšauktas ir klausimai, kurie turėjo būti pateikti siekiant gauti atsakymą žodžiu, buvo pakeisti į klausimus, į kuriuos buvo atsakyta raštu. Atsakymus į šiuos klausimus šalys pateikė per nustatytą terminą.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

27

Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dalies c punktas, 24 straipsnio 1 dalis ir 25 straipsnio a punktas aiškintini taip, kad muzikos kūrinių autorių teisių turėtojais teikia paslaugas už atlygą renginių organizatoriams, galutiniams naudotojams, kai jie gauna neišimtiną licenciją, pagal kurią jiems leidžiama viešai skelbti šiuos kūrinius už autorių atlyginimus, kuriuos savo vardu teisių turėtojai naudoja renka kolektyvinio administravimo organizacija.

28

Pagal PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dalies c punktą PVM objektas yra paslaugų teikimas už atlygą valstybės narės teritorijoje, kai paslaugas teikia apmokestinamasis asmuo, veikdamas kaip toks.

29

Pagal šios direktyvos 24 straipsnio 1 dalį paslaugų teikimas yra sandoris, kuris nėra prekės tiekimas. PVM direktyvos 25 straipsnyje išvardyti trys skirtingi sandoriai, kurie gali būti laikomi „paslaugų teikimu“, tarp kurių minėto 25 straipsnio a punkte nurodytas nematerialiojo turto perleidimas.

30

Prieš atsakant į klausimą, ar paslaugų teikimas, kaip antai nagrinėjamas pagrindiniame byloje, gali būti nematerialiojo turto perleidimas, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, reikia įvertinti, ar toks sandoris yra vykdytas už atlygą. Iš tiesų, kaip matyti iš šio sprendimo 28 straipsnio, pagal PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dalies c punktą paslaugų teikimas, kad būtų laikomas tokiau, bet kuriuo atveju turi būti atliekamas už atlygą (šiuo klausimu žr. 2017 m. sausio 18 d. Sprendimo SAWP, C-37/16, EU:C:2017:22, 24 punktą).

31

Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad paslauga teikiama už atlygą, kaip tai suprantama pagal šią direktyvą, ir todėl yra apmokestinama, tik jei tarp paslaugos teikėjo ir gavėjo egzistuoja abipusis teisinis ryšys ir paslaugos teikėjo gautas atlygis yra realus atlygis už gavėjui suteiktą paslaugą. Taip yra tuo atveju, kai tarp suteiktos paslaugos ir gauto atlygio yra tiesioginis ryšys, o sumokėtos sumos yra realus atlygis už atskirą paslaugą, suteiktą esant teisiniam santykiui, kai vykdoma abipusė prievolė (žr., be kita ko, 2017 m. sausio 18 d. Sprendimo SAWP, C-37/16, EU:C:2017:22, 25 ir 26 punktus ir 2020 m. birželio 11 d. Sprendimo Vodafone Portugal, C-43/19, EU:C:2020:465, 31 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

32

Remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateikta informacija,

pagrindinėje byloje taikytinai nacionalinės teisės aktais nustatomas privalomas kolektyvinis administravimas siekiant gyvendinti teisę viešai skelbti muzikos kūrinius, be kita ko, per renginius. Šis kolektyvinis administravimas reiškia, kad tik viena paskirta kolektyvinio administravimo organizacija privalo naudotojams, kaip antai renginių organizatoriams, į prašymu suteikti neišimtiną licenciją viešai paskelbti nagrinjamam kūriniui. Rinkdama autorių atlyginimus autorių teisių turėtojams už šį leidimą ši organizacija veikia savo vardu, bet autorių teisių turėtojų naudai, neatsižvelgiant į tai, ar jie yra minėtos organizacijos nariai.

33

Iš šios informacijos matyti, kad susiklosčius tokiai situacijai, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje, autorių teisių turėtojas teikia paslaugas už atlygą renginių organizatoriui, nepaisant to, kad jis veikia tarpininkaujamas kolektyvinio administravimo organizacijos.

34

Iš tiesų, pirma, tokiu atveju egzistuoja teisinis ryšys, kai vykdoma abipusė prievolė, nes leisdamas viešai paskelbti muzikos kūrinių autorių teisių turėtojas leidžia naudoti šį kūrinių naudotojui. Šis naudotojas savo ruožtu teikia paslaugą šiam teisių turėtojui, vykdydamas savo pareigą mokėti kolektyvinio administravimo organizacijai autorių atlyginimą už prašomo kūrinio naudojimą. Tokiu atveju minėta organizacija veikia autorių teisių turėtojų vardu.

35

Tai, kad leidimas naudoti saugomą kūrinių suteikiamas aiškiai naudotojo, kuris savo ruožtu moka mokėtiną atlygą, prašymu, susiklosčius tokiai situacijai, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje, patvirtina ne tik teisinio ryšio tarp paslaugos teikėjo ir gavėjo abipusę paslaugų egzistavimą, bet ir leidžia konstatuoti tiesioginį ryšį tarp suteiktos paslaugos ir gauto faktinio atlygio.

36

Antra, reikia konstatuoti, kad susiklosčius tokiai situacijai, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje, naudotojo mokamas autorių atlyginimas yra realus atlygis už pagal šį teisinį santykį suteiktą paslaugą. Šiuo klausimu iš prašymų priimti prejudicinę sprendimą pateikusių teismo pateiktos informacijos matyti, kad kolektyvinio administravimo organizacijos autorių teisių turėtojams mokėtina suma, nors ji galutinai nustatoma pagal nacionaliniame įstatyme nustatytą metodiką, skirta atlyginti už suteiktą paslaugą.

37

Šios išvados nepaneigia tai, kad šis atlyginimas gauna kolektyvinio administravimo organizacija, kai ji veikia autorių teisių turėtojų vardu, ir jos nepaneigia aplinkybų, kad kolektyvinis atlyginimo administravimas kyla iš teisės aktuose nustatytos pareigos, kaip savo išvados 48 punkte pažymi generalinis advokatas, ar kad kolektyvinio administravimo organizacija veikia tiek autorių, kurie priklauso jai, tiek tų, kurie nėra jos nariai, vardu, nes jos administravimo būdas nepriklauso nuo autorių teisių turėtojų kategorijos.

38

Vis dėlto pagrindinėje byloje nagrinėjama situacija skiriasi nuo situacijos, nagrinėtos byloje, kurioje priimtas 2017 m. sausio 18 d. Sprendimas SAWP (C-37/16, EU:C:2017:22), dviem aspektais. Pirma, egzistuoja teisinis ryšys, kai teisių turėtojai ir galutinis saugomo kūrinio naudotojas tarpusavyje teikia paslaugas. Antra, nustatytas tiesioginis ryšys tarp paslaugos teikimo ir atlygio, nes galutinio paslaugų gavėjo mokėtinas autorių atlyginimas yra realus atlygis už atskirą paslaugą,

kuri? teikia autori? teisi? tur?tojas, o min?to sprendimo 28–30 punktuose Teisingumo Teismas nusprend?, kad nagrin?jamas autori? atlyginimais, kuriuos turi mok?ti tam tikri gamintojai ir importuotojai pagal nacionalin? ?statym?, kuriame taip pat buvo nustatytas j? dydis, buvo siekiama finansuoti teising? kompensacij? aptariam? teisi? tur?tojams.

39

Kadangi nustatyta, kad pagrindin?je byloje nagrin?jamas sandoris yra paslaug? teikimas už atlyg?, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dalies c punkt?, neb?tina nustatyti, ar j? apima s?voka „nematerialiojo turto perleidimas“, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 25 straipsnio a punkt?, nes šiame 25 straipsnyje nurodytas paslaug? s?rašas n?ra išsamus.

40

Iš viso to, kas išd?styta, matyti, kad PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dalies c punktas turi b?ti aiškinamas taip, kad muzikos k?rini? autori? teisi? tur?tojas teikia paslaugas už atlyg? rengini? organizatoriui, galutiniam naudotojui, kai pagal neišimtin? licencij? jam leidžiama viešai skelbti šiuos k?rinius už autori? atlyginimus, kuriuos savo vardu, ta?iau teisi? tur?toj? naudai, renka paskirta kolektyvinio administravimo organizacija.

D?l antrojo klausimo

41

Antruoju klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s siekia išsiaiškinti, ar PVM direktyvos 28 straipsnis turi b?ti aiškinamas taip, kad kolektyvinio administravimo organizacija, kuri savo vardu, ta?iau muzikos k?rini? autori? teisi? tur?toj? naudai gauna autori? atlyginimus, mok?tinus už leidim? viešai paskelbti j? saugomus k?rinius, veikia kaip „apmokestinamasis asmuo“, kaip tai suprantama pagal š? straipsn?, tod?l laikoma, kad šie teisi? tur?tojai jai suteik? paslaugas prieš šiai organizacijai jas asmeniškai suteikiant galutiniam naudotojui. Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiam teismui taip pat kyla klausimas, ar tokiu atveju, pirma, kolektyvinio administravimo organizacija turi savo vardu galutiniam naudotojui išrašyti s?skaitas fakt?ras, kuriose nurodyti iš jo gaunami autori? atlyginimai, ?skaitant PVM, ir, antra, ar autori? teisi? tur?tojai savo ruožtu privalo kolektyvinio administravimo organizacijai pateikti už suteikt? paslaug? s?skaitas fakt?ras, nurodydami PVM, už gautus autori? atlyginimus.

42

D?l pirmos šio klausimo dalies primintina, kad PVM direktyvos 28 straipsnyje nurodyta, jog kai apmokestinamasis asmuo, veikdamas savo paties vardu, bet kito asmens naudai, dalyvauja teikiant paslaugas, laikoma, kad tas paslaugas jis gavo ir suteik? pats.

43

Taigi ši nuostata sukuria teisin? dviej? identišk? paslaug?, teikiam? viena po kitos, fikcij?. Pagal ši? fikcij? subjektas, kuris dalyvauja teikiant paslaugas ir yra komisionierius, laikomas, pirma, gavusiu tas paslaugas iš subjekto, kurio naudai jis veikia ir kuris yra komitentasis, prieš, antra, tai, kai pats teikia šias paslaugas klientui (2017 m. geguž?s 4 d. Sprendimo Komisija / Liuksemburgas, C?274/15, EU:C:2017:333, 86 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

44

Nagrin?jamu atveju iš sprendimo d?l prašymo priimti prejudicin? sprendim? matyti, kad, pirma, kolektyvinis administravimas yra privalomas ?gyvendinant teis? viešai paskelbti muzikos k?rinius,

be kita ko, per renginius. Šiuo atveju paskirta kolektyvinio administravimo organizacija taip pat atstovauja teisi? tur?tojams, kurie jai nesuteik? ?galiojimo ir kurie d?l to n?ra šios organizacijos nariai. Antra, išimtin?s autori? teisi? tur?toj? turtin?s teis?s, kurios leidžia jiems leisti ar uždrausti, be kita ko, viešai skelbti k?rin?, negali b?ti perleistos kolektyvinio administravimo organizacijoms. Tre?ia, pagal taikytin? nacionalin? teis? kolektyvinio administravimo organizacija privalo suteikti neišimtin?s licencijas j? prašantiems naudotojams ir nustatyti su naudotojais suder?t? metod?, kad b?t? mokamos atitinkami autori? atlyginimai už k?rinius, kuri? naudojimo b?das neleidžia teisi? tur?tojams išduoti individualaus leidimo. Ketvirta, tuo atveju, kai pagal ši? metodik? teisi? tur?tojams mokami autori? atlyginimai, kolektyvinio administravimo organizacijos naudotojui suteiktas leidimas apima sumas, kurias ji gauna savo vardu, bet autori? teisi? tur?toj? naudai.

45

Iš vis? ši? aplinkybi?, vertinam? kartu, matyti, kad susiklos?ius tokiai situacijai, kokia nagrin?jama pagrindin?je byloje, suteikdama licencijas saugom? k?rini? naudotojams ir už tok? naudojim? gaudama autori? atlyginimus savo vardu, bet autori? teisi? tur?toj? naudai, kolektyvinio administravimo organizacija dalyvauja teisi? tur?tojui teikiant paslaugas naudotojui, t. y. rengini? organizatoriui. Tod?l turi b?ti laikoma, kad min?ta organizacija iš pradži? gavo min?t? teisi? tur?toj? paslaugas prieš jas asmeniškai teikdama galutiniams naudotojams.

46

Vadinasi, tokiomis aplinkyb?mis, kokios susiklost? pagrindin?je byloje, kolektyvinio administravimo organizacija turi b?ti laikoma veikian?ia kaip komisier?, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 28 straipsn?.

47

Tai, kad kolektyvinio administravimo organizacija atstovauja ir autori? teisi? tur?tojams, kurie jai nesuteik? ?galiojimo, neprieštarauja šiai išvadai, nes nei nagrin?jam? paslaug? teikimas, nei j? atlikimo tvarka nesiskiria nuo atitinkamos teisi? tur?toj? kategorijos.

48

Iš ties? iš prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo ir Rumunijos vyriausyb?s pateiktos informacijos matyti, kad pagrindin?je byloje nagrin?jamai privalomo kolektyvinio administravimo sistemai taikytinoje teis?je nedaromas joks skirtumas atsižvelgiant ? tai, ar asmuo turi kolektyvinio administravimo organizacijos nario status?, kiek tai susij? su licencij? išdavimu, autori? atlyginim? rinkimu, j? paskirstymu ir kolektyvinio administravimo organizacijai mok?tinais komisiniais.

49

D?l antros šio klausimo dalies, susijusios su PVM direktyvos 28 straipsnio taikymo pasekm?mis, kiek tai susij? su s?skait? fakt?r? išrašymu, reikia priminti, kad, atsižvelgiant ? tai, jog ši nuostata yra šios direktyvos IV antraštin?je dalyje „Apmokestinamieji sandoriai“, v?liau suteiktos paslaugos patenka ? PVM taikymo srit?. Iš to darytina išvada, kad jeigu paslaug?, kurias teikiant dalyvauja subjektas, teikimui taikomas PVM, šio subjekto ir subjekto, kurio naudai jis veikia, teisiniam santykiams taip pat taikomas PVM (šiuo klausimu žr. 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimo Am?r??ti Land Investment, C?707/18, EU:C:2019:1136, 38 punkt?).

50

Taigi kai kolektyvinio administravimo organizacija, veikdama kaip apmokestinamasis asmuo, savo

vardu, bet autori? teisi? tur?tojai? naudai vykdo veikl?, kuri? sudaro neišimtini? licencij? rengini? organizatoriams, siekiant viešai paskelbti muzikos k?rinius, suteikimas už atlyg?, ši ?staiga atlieka ? PVM taikymo srit? patenkant? sandor? taip pat, kaip ir autori? teisi? tur?tojai, kai gauna autori? atlyginimus iš kolektyvinio administravimo organizacijos.

51

Susiklos?ius tokiai situacijai ir tam, kad b?t? laikomasi mokes?i? neutralumo principo, apmokestinamoji kolektyvinio administravimo organizacija privalo savo vardu pateikti galutiniam naudotojui s?skait? fakt?r?, kurioje b?t? nurodomi iš jo gaunami autori? atlyginimai kartu su PVM. Po to, kai gauna šios organizacijos perduotus autori? atlyginimus, autori? teisi? tur?tojai privalo, jei yra apmokestinamieji asmenys, išrašyti šiai organizacijai s?skait? fakt?r?, kurioje b?t? nurodyti gauti autori? atlyginimai ir PVM, kuriuo jie apmokestinami.

52

Iš viso to, kas išd?styta, matyti, kad PVM direktyvos 28 straipsnis turi b?ti aiškinamas taip, kad kolektyvinio administravimo organizacija, kuri savo vardu, ta?iau muzikos k?rini? autori? teisi? tur?tojai? naudai gauna autori? atlyginimus, mok?tinus už leidim? viešai paskelbti j? saugomus k?rinius, veikia kaip „apmokestinamasis asmuo“, kaip tai suprantama pagal š? straipsn?, tod?l laikoma, kad šie teisi? tur?tojai jai suteik? paslaugas prieš šiai organizacijai jas asmeniškai suteikiant galutiniam naudotojui. Tokiu atveju ši organizacija savo vardu galutiniam naudotojui išrašo s?skaitas fakt?ras, kuriose nurodo iš jo gautus autori? atlyginimus, ?skaitant PVM. Autori? teisi? tur?tojai savo ruožtu privalo kolektyvinio administravimo organizacijai pateikti su suteikta paslauga susijusias s?skaitas fakt?ras, nurodydami PVM už gautus autori? atlyginimus.

D?l bylin?jimosi išlaid?

53

Kadangi šis procesas pagrindin?s bylos šalims yra vienas iš etap? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo nagrin?jamoje byloje, bylin?jimosi išlaid? klausim? turi spr?sti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastab? pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyr? min?tos šalys, n?ra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (tre?ioji kolegija) nusprendžia:

1.

2006 m. lapkri?io 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB d?l prid?tin?s vert?s mokes?io bendros sistemos, iš dalies pakeistos 2010 m. gruodžio 7 d. Tarybos direktyva 2010/88/EB, 2 straipsnio 1 dalies c punktas turi b?ti aiškinamas taip, kad muzikos k?rini? autori? teisi? tur?tojas teikia paslaugas už atlyg? rengini? organizatoriui, galutiniam naudotojui, kai pagal neišimtini? licencij? jam leidžiama viešai skelbti šiuos k?rinius už autori? atlyginimus, kuriuos savo vardu, ta?iau teisi? tur?tojai? naudai, renka paskirta kolektyvinio administravimo organizacija.

2.

Direktyvos 2006/112/EB, iš dalies pakeistos Direktyva 2010/88/EB, 28 straipsnis turi b?ti aiškinamas taip, kad kolektyvinio administravimo organizacija, kuri savo vardu, ta?iau muzikos k?rini? autori? teisi? tur?tojai? naudai gauna autori? atlyginimus, mok?tinus už leidim? viešai

paskelbti j? saugomus k?rinius, veikia kaip „apmokestinamasis asmuo“, kaip tai suprantama pagal š? straipsn?, tod?l laikoma, kad šie teisi? tur?tojai jai suteik? paslaugas prieš šiai organizacijai jas asmeniškai suteikiant galutiniam naudotojui. Tokiu atveju ši organizacija savo vardu galutiniam naudotojui išrašo s?skaitas fakt?ras, kuriose nurodo iš jo gautus autori? atlyginimus, ?skaitant prid?tin?s vert?s mokest? (PVM). Autori? teisi? tur?tojai savo ruožtu privalo kolektyvinio administravimo organizacijai pateikti su suteikta paslauga susijusias s?skaitas fakt?ras, nurodydami PVM už gautus autori? atlyginimus.

Parašai.

(*1) Proceso kalba: rumun?.